

## บทคัดย่อ

โรงเรียนสันติสุขมูลิมวิทยา เป็นโรงเรียนชายคามัสยัดบ้านควนโพธิ์ ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ได้เปิดทำการสอนภาคปริญญิม (อบรมคุณธรรมและจริยธรรม) ให้กับเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน (ออเรียะ) และพื้นที่ใกล้เคียง ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม โดยคนในชุมชนคาดหวังที่จะให้บุตรหลานเป็นคนดี จึงได้รวมกันจัดให้มีการสอนขึ้นมา เป็นเวลาประมาณ 40 ปี จนถึงปัจจุบัน : ทั้งนี้ช่วงประมาณปี พุทธศักราช 2540 รัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณผ่านกรมศาสนา กระทรวงยุติธรรม จัดทำหลักสูตรครูสัมพันธร่วมกับทางโรงเรียน ทว่างบประมาณที่ได้รับมีน้อย ไม่พอต่อการใช้จ่าย ทางโรงเรียนจึงได้ขอเก็บเงินจากผู้ปกครอง เพื่อเป็นการช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2548 กรมศาสนา กระทรวงยุติธรรม ได้โอนหลักสูตรครูสัมพันธร่วมให้ทางสำนักงานการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และในปีเดียวกันนี้เอง ได้มีหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูลและหลักสูตรตราออกมาประกาศใช้ในพื้นที่ จังหวัดสตูล ส่งผลให้ทางโรงเรียนต้องหาทางออกในการจัดการเรียนการสอนเดิมที่ประสบปัญหาเรื่องอาคารเรียน ไม่พอ, ครูขาดศักยภาพในการสอน, นักเรียนและชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในเรื่องการเรียน เป็นต้น

นายหมัด หนูซุซุข – ครูใหญ่โรงเรียนสันติสุขมูลิมวิทยา เล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงได้นำกระบวนการของงานวิจัย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากศูนย์ประสานงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดสตูล ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบงานวิจัย ตั้งแต่การจัดเวทีบอกกล่าวชุมชนเรื่องกิจกรรมที่จะวิจัย, ออกแบบสอบถามประวัติ บริบทของชุมชน พร้อมทั้งออกสำรวจความคิดเห็นแล้วนำเสนอข้อมูลที่ได้ หลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลาง (3 หลักสูตรข้างต้น), เขียนแผนการเรียน การสอนที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของอิสลาม, จัดทำหนังสือเรียนเล่มใหม่เพื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในแต่ละชั้นเรียน, ครูทดลองการสอนแบบบูรณาการ (สอนเรื่องเดียวแต่ผนวกหลายสาระวิชา) โดยมีการ Comment (วิพากษ์) การสอนของครูแต่ละคนด้วย, ลงพื้นที่ศึกษาดูงานโรงเรียนชายคามัสยัดที่ประสบความสำเร็จทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด (ปัตตานี), นำรูปแบบที่ได้หลังจากการศึกษาและร่วมกันออกแบบ มาทดลองสอน แล้วจัดเวทีนำเสนอผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน ร่วมกับเวทีเสวนา

หลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัย ทำให้ครูได้แนวทางและรูปแบบการสอนที่ชัดเจนขึ้น คิดว่าจะสอนแบบใดหนอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจ พร้อมทั้งจะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ได้พบวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยนักเรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ได้มากกว่าการเรียนการสอนแบบเดิม นักเรียนได้แสดงออก ได้ค้นหา ได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม มีความสามัคคีในกลุ่มเพื่อทำงานให้สำเร็จ ครู

ได้พัฒนาตนเอง เตรียมพร้อมในการสอนมากขึ้น มีการวางแผนข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ชุมชน คำรา และ  
ผู้รู้ นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนต่อไป

ทั้งนี้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียนมากขึ้น มีการหยิบยกความสำคัญ  
ของศาสนาขึ้นมา เพื่อให้นักเรียนค้นหาจากผู้ปกครอง ถ้าผู้ปกครองไม่รู้ ต้องร่วมกันหาข้อมูลกับนักเรียน  
เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปส่งครูในสัปดาห์ถัดไป ทำให้ผู้ปกครอง นักเรียน คนในชุมชน ผู้นำด้านต่างๆในชุมชน  
ได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนศาสนาด้วยกัน มีการร่วมแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นภายในชุมชน โดยผู้นำ  
ชุมชนจะเรียกประชุมกรรมการมัสยิด กรรมการศึกษา และผู้นำอีกหลายฝ่าย เพื่อจะก่อสร้างอาคารเรียนให้  
เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เป็นต้น